

Obnavlja se rodna kuća nobelovca Ružičke

Teško stradala kuća Lavoslava Ružičke nakon dovršetka obnove postat će kulturno i prosvjetno srce grada Vukovara

Ružičkina kuća na početku obnove 2005. godine

Rodna kuća proslavljenog hrvatskog kemičara Lavoslava Ružičke nalazi se u Vukovaru i tijekom Domovinskog rata bila je, kao i grad, potpuno razorena. Ružička je u Vukovaru proveo dobar dio svog djetinjstva i mladosti, a kasnije je živio u Karlsruheu, Ženevi, Utrechtu i Zürichu. Godine 1934. izazvao je veliku pozornost kad je objavio djelomičnu sintezu muškog spolnog hormona androsterona, a već sljedeće godine i testosterona. Radovi na seksualnim hormonima i steroidima učvrstili su Ružičkin znanstveni ugled te je 1939. godine dobio Nobelovu nagradu za kemiju. I mnogi njegovi suradnici postigli su visoke rezultate, primjerice Vladimir Prelog također je dobio Nobelovu nagradu za kemiju. Ružička je umro 26. rujna 1976. u Mammernu na Bodenskom jezeru, a pokopan je u Zürichu.

Rodnu kuću Lavoslava Ružičke u Vukovaru počela je 2004. godine obnavljati Fundacija »Ružičkina kuća«, kojoj je namjera osposobiti kuću za kulturne, prosvjetne i znanstvene djelatnosti. Njezin su projekt donacijama podržale brojne tvrtke, institucije i pojedinci, a dosad je napravljeno oko 70 posto planiranih radova. Svečano otvorenje obnovljene kuće Lavoslava Ružičke planira se za 13. rujna, kad će se navršiti 120. godišnjica Ružičkina rođenja.

Više informacija o obnovi može se pronaći na web adresi www.fundacijaruzickinakuca.hr ili dobiti na broj telefona fondacije »Ružičkina kuća« 01/30-10-292. Za sve koji žele dati doprinos projektu obnove rodne kuće prvog hrvatskog nobelovca otvoren je žiro-račun 2484008-1102625187 na koji mogu uplatiti donacije. (A. Č.)

Yangtze - najzagađenija rijeka na svijetu

Najveća kineska rijeka Yangtze, žila kucavica za desetke milijuna ljudi, ozbiljno je zagađena i gotovo bespovratno uništena. Više od 600 kilometara rijeke u kritičnom je stanju i gotovo 30 posto njezinih većih pritoka je ozbiljno onečišćeno. Najčešći onečišćivači su pesticidi, gnojiva i otpadne vode s izletničkih brodova. Kineska komunistička vlada suočava se s izazovom diljem zemlje: kako natjerati industriju da prati i primjenjuje ekološke propise. Sama rijeka čini 35 posto ukupnih kineskih slatkovodnih resursa, duga je 3860 milja i proteže se od Tibetanskog platoa do utoka u more pokraj Shanghaija. (V. H.)

Masakr iz kamenog doba

U mjestu Wayland Smithy u Oxfordshireu pronađeni su ostaci 14 ljudi na kojima se vide znaci antičkog masakra. Najmanje troje odraslih ubijeno je strelicama, a kod jednog je pronađen vršak zaboden u zdjeličnu kost. Nađeni su i dokazi da su vukovi i psi komadali tijela. Arheolozi pretpostavljaju da se radilo o nekoj vrsti kolektivnog nasilja. Starost kostiju procjenjuje se na otprilike 3570 godina prije Krista, što je oko 800 godina prije gradnje Stonehengea. Poznato je da je razdoblje između 3625. i 3590. godine prije Krista na tom prostoru obilovalo socijalnim tenzijama i previranjima. Studija je otkrila i velike razlike u pogrebnim običajima, čak i između mjesta udaljenih manje od 32 kilometra. To upućuje da je svako pleme imalo jedinstvene običaje. (V. H.)